

U.O. 73/1-2

CUPRINSUL

	<u>Pag.</u>
REDACȚIA, <i>Marele nostru Conducător</i>	3
I. — CRONICA FESTIVĂ	
Pr. JUSTIN POPESCU, Pr. D. BĂLAȘA, <i>Noul Mitropolit al Olteniei. Alegerea, validarea, recunoașterea și instalarea Înalt Prea Sfințitului Teoctist, noul Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei. Date bio-bibliografice</i>	5
II. — STUDII ȘI ARTICOLE	
Pr. Prof. IOAN G. COMAN, <i>Spiritul critic în literatura patristică</i>	54
Arhim. ILIAS MASTROGHIANNOPOULOS, <i>Bizani, o lume a spiritului și a dragostei</i> , (I). Traducere de Pr. OLIMP N. CĂCIULĂ	66
Pr. I. IONESCU, <i>Problema gemelor gnostice descoperite pe teritoriul României</i>	88
Pr. D. BĂLAȘA, <i>Cuvîntul românesc Crdeium în antroponimie, toponimie, loclor și etimologie</i>	97
Pr. Prof. NIC. PETRESCU, <i>Principii didactice în operele patristice și aplicarea lor în școlile teologice</i>	141
III. — INSEMNĂRI	
Pr. T. N. POPESCU-Urtuieni, <i>Scurtă biografie a Sfîntului Evanghelist Luca</i>	146
Pr. ION BĂJEU, <i>Sfînta Euharistie în unitatea creștinilor</i>	149
Dr. EM. SĂVOIU, <i>Elemente sociale în predica mitropolitului Antim Ivireanu</i>	150
ION PĂTRAȘCU, <i>Un valoros om de cultură: Preotul Nicolae Bitzcanu</i>	155
IV. — DOCUMENTAR	
Dr. P. I. DAVID, <i>Evlavie străbună în lut și piatră</i>	157
V. — DOCUMENTE	
VASILE CĂRĂBIȘ, <i>Documente din Gotj — sec. XVII</i>	164
VI. — FOLCLOR	
AL. BUZERA, <i>Colinde: «Bun gând și-a. gânditu»; — «De cînd și-a-n dumblatu Domnulu»</i>	169
VII. — DRUMAR OMILETIC	
Pr. N. NICOLAESCU-Craiova, <i>Credința și stăruința în rugăciune. Predică la Duminica a XXXI-a după Rusali</i>	171
ALEXANDRU STĂNCIULESCU, «Păstor», <i>cuvînt la praznicul Sf. Grigorie Teologul</i>	174
Pr. IOAN V. COVERCĂ, <i>Predică la Intîmpinarea Domnului</i>	179

MITROPOLIA OLTENIEI

REVISTA OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI CRAIOVEI
ȘI A EPISCOPIEI RÎMNICULUI ȘI ARGEȘULUI

I. P. S. TEOCTIST
NÓUL MITROPOLIT AL OLTENIEI

INV. 882

PI-26

Număr defect !! Verificați PI 25

ANUL XXV, Nr. 1-2

IANUARIE — FEBRUARIE 1973

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
SECȚIA CULTURALĂ A SFINTEI ARHIEPISCOPII CRAIOVEI
Strada Karl Marx nr. 10
CRAIOVA

În fine, critica patristică n-a fost strict dirijată de către Biserică sau de un centru de control teologic. Chiar dacă un autor aparținea unei școli sau unui curent teologic, nu i se impunea riguros o anumită atitudine față de o doctrină, o problemă, sau un eveniment; el se situa de obicei pe o poziție corespunzând atitudinii generale a Bisericii și a învățării acesteia, în acel moment și în acea regiune. Dar chipul de a trata problemele și de a lua atitudine critică față de ele era cu totul personal. Numai hotărârile sinoadelor ecumenice erau normative. O linie generală de direcție dădeau școlile patristice și marile personalități teologice: Sfinții Atanasie, Vasile, Grigorie de Nazianz, Chiril al Alexandriei, Ioan Gură de Aur, Fericitul Augustin, Sfinții Maxim Mărturisitorul și Ioan Damaschin. Indexul patristic, așa-numitul *Decretum gelasianum*²⁸, la începutul secolului al VI-lea, cuprinzând autori ce puteau fi citiți, dar și autori interziși, prezenta acești autori nu după criteriul literar, ci după acela al ortodoxiei²⁹. Acest index nu era aplicabil decât Occidentului. În Orient, atitudinea era mai largă, autori ca Origen, Sfinții Vasile și Sfinții Grigorie de Nazianz recomandau pentru lectură tot felul de publicații, chiar păgine, cu anumite restricții. Numai cărțile eretice erau condamnate fără apel de către sinoadele ecumenice și locale. În felul acesta, au dispărut operele gnosticilor, cea mai mare parte din cele ale lui Origen, ale lui Arie, ale lui Eunomiu, ale lui Nestorie etc.

Sfinții Părinți au dat dovadă de un adevărat spirit critic în producțiile lor literare. Era un spirit critic format prin exigențele rațiunii și ale credinței în același timp, spirit pe care antichitatea nu-l ignora, dar care, la creștini, trebuia să admită și să instrumenteze formal dogma însăși. Era o critică ce mostenea bunul raționalism al antichității pe care-l folosea pentru organizarea unui sistem accesibil al Revelației, îndeosebi pentru structura externă a gândirii teologice. Acest fel de critică a trecut în cea mai mare parte a culturilor moderne de coloratură religioasă.

Critica exercitată de către Sfinții Părinți serios și în toate sensurile a făcut să se acorde o valoare și un prestigiu remarcabil producțiilor lor literare. Un Origen, un Eusebiu, un Sfinții Vasile, un Ieronim, un Augustin sau un Sfinții Ioan Damaschinul valorează ei singuri cât o întreagă cultură. Ei militau pentru o critică precisă, tehnică sau matematică — ἡ ἀκριβὴς ἐξέτασις — în probleme de revizuire și ediție de texte, în chestiuni de istorie, de geografie sau de expresii formale a anumitor adevăruri. Dar ei aplicau, în general, manifestărilor vieții și creațiilor spiritului și ale pietății o critică echilibrată, complexă, care ține seama de toți sau de aproape toți factorii care judecă o situație sau care

28. *Das Decretum Gelasianum — De libris recipiendis et non recipiendis*, în «Kritischen Text», herausgegeben und untersucht von Ernst von Dobschütz, in «Texte und Untersuchungen», XXXVIII, 4, 1912, p. 3—13.

29. Pr. Prof. Ioan G. Coman, *Critica literară patristică prefotiană...*, p. 33.

	Pag.
SF. IOAN GURĂ DE AUR, <i>Prietenia și iubirea de oameni</i> . În românește de Pr. ARISTIDE N. GEAMĂNU	182
VIII. — RECENZII	
<i>Mica Biblie</i> , Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1972. (Pr. Prof. NIC. PETRESCU)	184
Stergios Sakkos, <i>Οἱ τελώναι (Vameșii)</i> , comentariu la istoria timpurilor Noului Testament, Salonic, 1968, (Pr. Prof. N. NEAGA)	187
Nicolae Iorga, <i>Orizonturile mele. O viață de om așa cum a fost</i> , București, 1972. (CORNELIA CIULU)	189
IX. — REVISTA REVISTELOR	
<i>VESTITORUL</i> , Publicație religioasă, morală și națională a Bisericii ortodoxe române din Paris, Seria II, an. I, nr. 4, decembrie 1972. Număr special de Crăciun și Anul nou. (Pr. I. D. BR.)	190
SOMMAIRE	191